

KOMENDANT
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO ODDZIAŁU
STRAŻY GRANICZNEJ
im. gen. bryg. Stefana Pastawskiego

WM-NK-SSAM.0910.1.2021

Kętrzyn, dnia 03 czerwca 2021 r.

Egz. nr 2

por. SG Piotr PIETRZAK

KOMENDANT
Placówki Straży Granicznej
w Dubeninkach

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

z kontroli na temat: „Czas służby funkcjonariuszy SG w zakresie zmiany art. 37 ustawy o Straży Granicznej”, ujętej w rocznym planie kontroli Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej na 2021 r., realizowanej w trybie zwykłym w Placówce Straży Granicznej w Dubeninkach, ul. Krótka 11, 19-504 Dubeninki.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 224). Czynności kontrolne w okresie od 16 marca 2021 r. do 15 maja 2021 r. przeprowadził zespół kontrolerów w składzie:

- kierownik zespołu – mł. chor. SG Żaneta Górecka – specjalista Wydziału Kontroli Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej, na podstawie upoważnienia nr 3/2021 z dnia 16 marca 2021 r.

- członek zespołu – st. chor. szt. SG Elżbieta Śnieżko – starszy specjalista Wydziału Kontroli Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej, na podstawie upoważnienia nr 3/I/2021 z dnia 16 marca 2021 r.

Kierownikiem komórki kontrolowanej w okresie objętym kontrolą był por. SG Piotr Pietrzak – Komendant Placówki Straży Granicznej w Dubeninkach.

I. ZAKRES KONTROLI

Przedmiotem kontroli była realizacja przez Placówkę Straży Granicznej w Dubeninkach przepisów wynikających ze zmiany art. 37 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej¹ oraz rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 10 czerwca 2009 r. w sprawie rozkładu czasu służby funkcjonariuszy Straży Granicznej² i prowadzenie dokumentacji służbowej w tym zakresie. Kontrolą został objęty okres od 1 lipca 2020 r. do 31 grudnia 2020 r.

II. OBSZARY PODDANE OCENIE

¹ t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 305 ze zm.

² t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1602.

1. Przestrzeganie rozkładu czasu służby.
2. Prowadzenie ewidencji czasu służby.

III. CEL KONTROLI

Przeprowadzenie kontroli miało na celu ocenę działalności jednostki kontrolowanej dokonaną na podstawie ustalonego stanu faktycznego przy zastosowaniu przyjętych kryteriów kontroli. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości celem kontroli było również ustalenie ich zakresu, przyczyn i skutków oraz osób za nie odpowiedzialnych, a także sformułowanie zaleceń zmierzających do usunięcia nieprawidłowości.

IV. OCENA KONTROLOWANEJ DZIAŁANOŚCI

W świetle dokonanych przez zespół kontrolny ustaleń w oparciu o przyjęte kryteria oceny i mierniki, funkcjonowanie Placówki SG w Dubeninkach w badanym obszarze i okresie **oceniono pozytywnie z uchybieniami.**

1. Przestrzeganie rozkładu czasu służby.

Pozytywnie oceniono działania polegające na:

- **przestrzeganiu rozkładu czasu służby nieprzekraczającej łącznie 48 godzin tygodniowo w okresie rozliczeniowym;**
- **wypłaceniu rekompensaty pieniężnej za czas służby przekraczający normę.**

2. Prowadzenie ewidencji czasu służby.

Pozytywnie oceniono działania polegające na:

- **prowadzeniu listy obecności odrębnie dla każdego funkcjonariusza;**
- **prowadzeniu rocznych kart ewidencji odrębnie dla każdego funkcjonariusza.**

Stwierdzone w tym obszarze uchybienia dotyczyły:

- **błędno wypełnienia rocznych kart ewidencji;**
- **braku wskazania w rocznych kartach ewidencji informacji o przebywaniu funkcjonariusza na zwolnieniach lekarskich, zwolnieniach z zajęć służbowych czy też innych usprawiedliwionych bądź nieusprawiedliwionych nieobecnościach w służbie.**

Na ocenę ogólną złożyły się oceny cząstkowe badanych zagadnień. W ramach czynności kontrolnych poddano analizie 25 funkcjonariuszy PSG w Dubeninkach pełniących służbę w zmianowym rozkładzie czasu służby w okresie objętym kontrolą wraz z całą wytworzoną dokumentacją.

Podstawą dokonywanych ustaleń były informacje zaewidencjonowane w systemie CBD SG SWK, korespondencja kierowana do PSG oraz złożone wyjaśnienia funkcjonariuszy podmiotu kontrolowanego.

Ocenę sformułowano na podstawie ustaleń przedstawionych poniżej.

1. Przestrzeganie rozkładu czasu służby.

Czas pełnienia służby funkcjonariuszy SG został określony wymiarem jego obowiązków z uwzględnieniem prawa do wypoczynku w art. 37 ustawy z dnia 12 października 1990 r. *o Straży Granicznej*.³ Zgodnie z ww. ustawą czas pełnienia służby funkcjonariusza wynosi przeciętnie 40 godzin tygodniowo w przyjętym okresie rozliczeniowym od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca oraz od 1 lipca do 31 grudnia danego roku. Przedłużenie czasu służby funkcjonariusza ponad przeciętną normę tj. 40 godzin nie może spowodować przekroczenia 48-godzinnego tygodniowego wymiaru czasu służby w okresie rozliczeniowym. W Palcówce Straży Granicznej w Dubeninkach wprowadzono zmianowy, jednozmianowy oraz indywidualny rozkład czasu służby. Służbę funkcjonariusze pełnią na zmiany trwające od 6 do 12 godzin. Natomiast na stanowisku starszego kontrolera- Dyżurnego Operacyjnego Placówki po 24 godziny. Czas rozpoczęcia i zakończenia zmiany ustala się w CBD SG SWK. Kontroli poddano ewidencje czasu służby 25 funkcjonariuszy PSG w Dubeninkach pełniących służbę w zmianowym rozkładzie czasu służby w okresie rozliczeniowym od 1 lipca do 31 grudnia 2020 r. Weryfikacji poddano „listy obecności”, wygenerowanych z systemu CBD SG SWK, pod kątem ilości godzin wypracowanych oraz godzin absencji. Po przeanalizowaniu tychże danych stwierdzono rozbieżności pomiędzy danymi obliczonymi przez zespół kontrolny, a wartościami wskazanymi przez system CBD SG SWK. Dane w raportach „lista obecności” nie odzwierciedlały rzeczywistych danych tj.: prawidłowej liczby godzin wypracowanych bądź godzin absencji (akta kontroli str. 103-128).⁴ Komendant w swoich wyjaśnieniach wskazał, iż rozbieżności w dużej mierze wynikają z funkcjonalności systemu SWK. System SWK nie nadpisuje absencji z różnych tytułów np.: gdy funkcjonariusz miał zaplanowany urlop ale przebywał w tym okresie na zwolnieniu lekarskim, czy też jeżeli absencja kończy się w dniu, w którym funkcjonariusz miał rozpocząć służbę na przełomie doby. W takich przypadkach liczbę godzin wprowadza się „ręcznie”, dzięki czemu system SWK zlicza prawidłowe wartości rozliczając czas służby. Po usunięciu godzin absencji lub godzin służby i nadpisaniu nowych godzin w „listach obecności” dane te są niewidoczne pomimo tego, że są zawarte w systemie SWK w module planowanie. W związku z powyższym zespół kontrolny ponownie dokonał analizy danych zawartych w systemie CBD SG SWK z uwzględnieniem wyjaśnień Komendanta PSG w Dubeninkach i nie stwierdził w tym obszarze uchybień czy nieprawidłowości.

W okresie rozliczeniowym od 1 lipca do 31 grudnia 2020 r. z 25 funkcjonariuszy - 22 wypracowało ponad wymiar określony w art. 37 ustawy *o Straży Granicznej* tj. 40 godzin

³ t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 305 ze zm.

⁴ Notatka służbowa z dnia 17 marca 2021 r.

tygodniowo. Natomiast w żadnym przypadku wymiar czasu służby ponad przeciętną normę (łącznie w 6 - miesięcznym okresie rozliczeniowym średnia wypracowanych godzin) nie przekroczyła 48 godzin tygodniowo (akta kontroli str. 141-142)⁵. Komendant Placówki SG w Dubeninkach wskazał, iż przedłużenie czasu służby funkcjonariuszy ponad wymiar określony w art. 37 ust. 2 spowodowane było koniecznością wykonania rozpoczętych czynności związanych z pełnieniem służby granicznej w szczególności sporządzania dokumentacji służbowej po służbie w przypadku wystąpienia zdarzeń nietypowych, koniecznością zapewnienia ciągłości służby na stanowisku Dyżurnego Operacyjnego Placówki oraz zapewnienia ciągłości ochrony granicy państwowej. Realizacja tych czynności wymagała przedłużenia czasu służby funkcjonariuszy ponad wymiar określony w art. 37 ust. 2 ustawy o *Straży Granicznej* z uwagi na występujące absencje chorobowe innych funkcjonariuszy oraz niepełną obsadę etatową. Każdorazowe przedłużenie czasu służby funkcjonariuszy ponad wymiar realizowane było na polecenie Komendanta Placówki SG w Dubeninkach, a pod jego nieobecność na polecenie Zastępcy Komendanta Placówki SG w Dubeninkach. Powyższe wskazane przypadki były zgodne z § 14 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 10 czerwca 2009 r. w *sprawie rozkładu czasu służby funkcjonariuszy Straży Granicznej*.⁶

W zamian za czas służby przekraczającej normę tj. 40 godzin przysługuje w okresie rozliczeniowym czas wolny od służby w tym samym wymiarze albo po zakończeniu okresu rozliczeniowego rekompensata pieniężna. Z zestawienia funkcjonariuszy SG, którzy przekroczyli normę czasu służby w okresie rozliczeniowym od 1 lipca do 31 grudnia 2020 r. sporządzonego w dniu 11 stycznia 2021 r. wynika, że 22 funkcjonariuszy nie wystąpiło z wnioskiem o udzielenie czasu wolnego od służby natomiast została im przyznana rekompensata pieniężna. W zestawieniu wskazano prawidłową liczbę godzin wypracowanych przekraczającą normę w danym okresie rozliczeniowym, a łączny czas służby zaokrąglono w górę do pełnej godziny, co było zgodne z art. 117c ust 1 ustawy o *Straży Granicznej* ⁷ (akta kontroli str. 77-78).

Kontrolowany obszar oceniono pozytywnie.

2. Prowadzenie ewidencji czasu służby.

Zgodnie z § 20 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 10 czerwca 2009 r. w *sprawie rozkładu czasu służby funkcjonariuszy Straży Granicznej* w jednostkach organizacyjnych prowadzi się ewidencję czasu służby funkcjonariuszy, w tym prowadzi się listy obecności (...) i roczne karty ewidencji obecności funkcjonariusza w służbie. Ewidencję czasu służby prowadzi się w sposób umożliwiający jej udostępnienie na żądanie funkcjonariusza. Roczne karty ewidencji obecności funkcjonariusza w służbie zakłada się i prowadzi odrębnie dla każdego funkcjonariusza. Karty te obejmują informacje

⁵ Notatka służbowa z dnia 22 kwietnia 2021 r.

⁶ t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1602.

⁷ t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 305 ze zm.

o urlopach, zwolnieniach od zajęć służbowych, zwolnieniach lekarskich oraz innych usprawiedliwionych i nieusprawiedliwionych nieobecnościach w służbie jak również służbie pełnionej ponad ustawowy wymiar i otrzymanym z tego tytułu czasie wolnym. Ewidencja czasu służby funkcjonariuszy w PSG w Dubeninkach obejmowała listy obecności i roczne karty ewidencji obecności funkcjonariusza w służbie. Listy obecności były prowadzone w formie elektronicznej w oparciu o system CBD SG SWK, natomiast roczne karty ewidencji obecności funkcjonariusza w służbie prowadzone były w formie papierowej odrębnie dla każdego funkcjonariusza. Zespół kontrolny dokonał analizy rocznych kart ewidencji obecności funkcjonariusza w służbie za rok 2020 obejmującej 25 funkcjonariuszy PSG w Dubeninkach porównując je z danymi zawartymi w raporcie wygenerowanym z systemu CBD SG SWK – *Absencje funkcjonariuszy-pracowników SG*. Stwierdził, że w 22 przypadkach błędnie wypełniono tabelę „E - informacje o służbie pełnionej ponad ustawowy wymiar, przysługującym z tego tytułu czasie wolnym i jego wykorzystaniu”. Przedmiotowa tabela wskazywała, że w II półroczu 2020 r. liczba nadgodzin wypracowanych w danym okresie rozliczeniowym wynosiła „0” - co było niezgodne ze stanem faktycznym, ponieważ w okresie rozliczeniowym od 1 lipca do 31 grudnia 2020 r. 22 funkcjonariuszy z PSG w Dubeninkach wypracowało nadgodziny. W 15 przypadkach w tabeli „D – informacje o zwolnieniach lekarskich, zwolnieniach od zajęć służbowych oraz innych usprawiedliwionych oraz nieusprawiedliwionych nieobecnościach w służbie” oraz w 6 przypadkach w tabeli „B –informacje o wykorzystaniu urlopów w roku bieżącym” nie umieszczono informacji, bądź wpisano błędne informacje dot. przebywania funkcjonariuszy na zwolnieniach lekarskich, zwolnieniach od zajęć służbowych, urlopach czy też innych usprawiedliwionych bądź nieusprawiedliwionych nieobecnościach w służbie. Powyższe zakwalifikowano jako uchybienie gdyż było to niezgodne z § 20 ust. 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 10 czerwca 2009 r. w sprawie rozkładu czasu służby funkcjonariuszy Straży Granicznej (akta kontroli str. 145-154)⁸. Komendant Placówki w swoich wyjaśnieniach wskazał, iż osoba odpowiedzialna za prowadzenie rocznych kart ewidencji nie posiada dużego doświadczenia z zakresu prowadzenia przedmiotowej dokumentacji. W związku z wprowadzeniem nowego systemu rozliczenia czasu służby oraz z uwagi na błędną interpretację zapisów związanych z wypełnieniem rocznych kart ewidencji, a także przeoczeniem funkcjonariusza doszło do powstania nieścisłości i zaewidencjonowania na rocznych kartach ewidencji błędnych danych. Komendant PSG w Dubeninkach zaznaczył, że wszystkie wskazane uchybienia w rocznych kartach ewidencji obecności funkcjonariusza w służbie za 2020 r. zostaną poprawnie uzupełnione. Zapisy na kartach ewidencji były czytelne, a z ich treścią za podpisem zapoznawani byli funkcjonariusze placówki.

Roczne karty ewidencji obecności funkcjonariuszy w służbie za 2020 r. prowadzone w PSG w Dubeninkach nie odzwierciedlały stanu faktycznego. Nie można było z nich w pełni określić, czy dany funkcjonariusz posiadał wypracowane „nadgodziny”, przebywał na zwolnieniu lekarskim, zwolnieniu od zajęć służbowych czy też urlopie.

Kontrolowany obszar oceniono pozytywnie z uchybieniami.

⁸ Notatka służbowa z dnia 30 kwietnia 2021 r.

V. ZALECENIA:

W świetle dokonanych ustaleń kontroli, w celu usprawnienia działalności kontrolowanej jednostki polecam:

- 1) przeprowadzić rozmowę z osobą odpowiedzialną za prowadzenie rocznych kart ewidencji obecności funkcjonariusza w służbie, informując ją o tym, aby przedmiotowe karty uzupełniane były na bieżąco i rzetelnie;
- 2) dokonywać na bieżąco sprawdzeń prowadzonych rocznych kart ewidencji obecności funkcjonariusza w służbie pod względem poprawności i kompletności ich uzupełniania.

W myśl art. 46 ust. 3 pkt. 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 224) proszę w terminie **30 dni** od otrzymania niniejszego wystąpienia pisemnie poinformować o sposobie wykonania zaleceń, lub przyczyn ich niewykonania albo innym sposobie usunięcia stwierdzonych uchybień.

Z poważaniem

gen. bryg. SG Robert INGLOT

Wykonano w 2 egzemplarzach.

Egz. nr 1 – adresat

Egz. nr 2 – a/a

Wykonała Żaneta Górecka, ☎664 3508.

Dnia: 09.06.2021 r.